

INITIATIEFVOORSTEL EX ARTIKEL 40 "RvO voor de vergadering van de gemeenteraad Tynaarlo"

Raadsvergadering d.d. 21 november 2017   agendapunt 19

Aan:

De Gemeenteraad

Vries, 1 november 2017

Onderwerp:	deelname gemeente Tynaarlo aan digitale stemhulp bij gemeenteraadsverkiezingen 2018
Initiatiefnemer:	Fractie Leefbaar Tynaarlo
Contactpersoon:	Dhr. Casper Kloos (casper.kloos@tynaarlo.nl)
Gevraagd besluit	Als gemeenteraad besluiten deel te nemen aan de lokale "StemWijzer" van MijnStem en de kosten ten laste van de post 4001320/438000 (kostenplaats raad) te brengen.
Bijlagen:	nvt

TOELICHTING

Hierbij wil de gemeenteraadsfractie van Leefbaar Tynaarlo graag het volgende initiatiefvoorstel bij u voorleggen.

StemWijzer

Op 21 maart 2018 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. De fractie van Leefbaar Tynaarlo heeft het college (via het presidium) geattendeerd op een digitale stemhulp die via diverse aanbieders wordt aangeboden.

Aanleiding

De afnemende interesse voor de politiek is zorgwekkend te noemen. Ondanks het gegeven dat de opkomst bij verkiezingen op lokaal gebied (relatief) hoopgevend kan worden genoemd en procentueel nogal afwijkt van de provinciale en landelijke opkomst, blijft toch nog altijd ongeveer 30 % van de kiesgerechtigden weg. Ook is er een groot aantal kiesgerechtigden dat valt onder de categorie "zwevende kiezers" (die niet weten waarop te stemmen). Om de politiek dan ook dichterbij bij de burger te brengen dient, onzes inziens, de politiek alle middelen die daarvoor redelijkerwijs geveerd kunnen worden in te zetten. De politieke partijen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor voorlichting aan de kiezers. Om de partijen en burgers daarbij behulpzaam te zijn, stellen wij voor een digitale stemhulp in te zetten.

Digitale stemhulp

In het recente verleden is namelijk gebleken dat van een digitale stemhulp bij zowel provinciale als landelijke verkiezingen, veel gebruik is gemaakt. De gebruiker (de burger die deze vorm op het Internet raadpleegt) kan in een oogopslag de verschillen en overeenkomsten tussen diens eigen standpunten en die van de deelnemende partijen bekijken. De door de gebruiker in te vullen vragenlijst bestaat uit 25 à 30 stellingen die in de digitale stemhulp zijn opgenomen. In bepaalde gevallen kan de digitale stemhulp zo worden ingesteld dat de gebruiker zelf kan kiezen welke partijen hij of zij met elkaar wenst te vergelijken.

Met de deelnemende politieke partijen wordt op interactieve wijze besproken welke onderwerpen in de digitale stemhulp aan de orde dienen te komen. Een andere bron voor stellingen vormen de verkiezingsprogramma's van de deelnemende partijen. Op die manier wordt een lijst van zogenoemde "discriminerende stellingen" samengesteld: stellingen waarmee een partij zich duidelijk onderscheidt van andere partijen. Zo ontstaat een lijst van rond de vijftig stellingen die aan de partijen ter autorisatie wordt toegezonden. De partijen geven hierna aan of ze het eens of oneens zijn met de diverse

stellingen, dan wel een neutrale positie innemen. Vervolgens wordt met behulp van objectieve criteria, zoals een zogenaemde “discriminatietest” (om de “afstand” tussen de partijen te berekenen), een eindselectie van stellingen gemaakt. Uiteindelijk ontstaat dus een lijst van 25 à 30 stellingen die in de digitale stemhulp worden opgenomen. In een apart scherm kunnen de scores op deze stellingen worden vergeleken en kan de gebruiker zich een beeld vormen van de mening van de deelnemende partijen over de belangrijkste politieke onderwerpen in de gemeente.

Prijs en aanmelding

Ten opzichte van de 3 aanbieders (zie bijlage) heeft MijnStem een groot bereik en sluit deze aan bij de huidige trend in (sociale)media. Ook blijkt dat meerdere gemeenten in Drenthe hiervan gebruik gaan maken. Daarnaast kunnen keuzes gemaakt worden binnen het pakket. Bijvoorbeeld een analyse van de opkomstbevordering of het consulteren van inwoners. MijnStem garandeert dat alle inwoners de stemhulp kunnen invullen. Jong en oud, offline of online. Ze bieden ook een versie voor blinden en slechtzienden. Indien gewenst promoten veldmedewerkers MijnStem op papier én digitaal op de markt of in het winkelcentrum. Bij afname van het basispakket is MijnStem fors goedkoper.

Bij uitbreiding van het pakket wijken de kosten echter niet veel af van de kosten van de andere aanbieders.

Financiering

De financiering kan, onzes inziens, ten laste worden gebracht van het budget voor de gemeenteraad voor het jaar 2018.

Gevraagd besluit

Als gemeenteraad besluiten deel te nemen aan de lokale “StemWijzer” van MijnStem en de kosten ten laste van de post 4001320/438000 (kostenplaats raad) te brengen.

Met vriendelijke groet,

Namens de gemeenteraadsfractie van Leefbaar Tynaarlo,

C.H. Kloos, fractievoorzitter

Raadsbesluit nr. 19

Betreft: deelname gemeente Tynaarlo aan digitale stemhulp bij gemeenteraads-verkiezingen 2018

De raad van de gemeente Tynaarlo;

gelezen het initiatiefvoorstel van de fractie van Leefbaar Tynaarlo;

overwegende dat het wenselijk is dat kiezers bij de aanstaande gemeenteraads-verkiezingen een welafgewogen keuze kunnen maken, en dat de mogelijkheid tot het maken van een dergelijke welafgewogen keuze de interesse in de politiek kan bevorderen;

B E S L U I T:

1. Dat de gemeente Tynaarlo deel zal nemen aan de lokale "StemWijzer" van MijnStem, welke door dit instituut wordt aangeboden;
2. het voornoemde instituut op de dag na heden, worden verzocht voor de gemeente Tynaarlo een dergelijke "StemWijzer" te ontwikkelen;
3. de ontwikkelingskosten ad € 6000 excl BTW voor de "StemWijzer" van MijnStem zullen ten laste worden gebracht van kostenplaats 4001320/438000 (kostenplaats raad).

Vries, 21 november 2018

De raad voornoemd,

, voorzitter.

, griffier.

Overzicht stemhulpen 2018.

Stemwijzer

Tot nu toe in de gemeente Tynaarlo geen gebruik gemaakt van digitale stemhulpondersteuning bij gemeenteraadsverkiezingen. Inmiddels zijn er een drietal aanbieders die een soort stemwijzer aanbieden. Onderstaand wordt ingegaan op de drie aanbieders.

Kieskompas

Kieskompas laat zien welke partijen dicht bij de eigen positie van de gebruiker staan, maar ook met welke partijen een groter verschil van inzicht bestaat. Bezoekers kunnen vervolgens uitgebreid de overeenkomsten en verschillen met de partijen vergelijken. Kieskompas geeft nadrukkelijk geen stemadvies. Iedere gebruiker kan aangeven welke issues voor hem of haar het belangrijkste zijn en bekijken welke partij op deze issues het meest overeenkomt met de eigen politieke voorkeuren. Politieke kwesties worden niet gereduceerd tot zwart/wit-vraagstukken. Bij Kieskompas zijn er vijf antwoord mogelijkheden. Hierdoor kunnen ook partijen met een genuanceerd standpunt stelling nemen, zonder te worden gedwongen diametraal tegenover andere partijen te gaan staan.

Kieskompas is niet alleen voor inwoners een heel handig instrument om zich te oriënteren op de posities van de politieke partijen. Het levert het gemeentebestuur ook een schat van informatie over opinies en opiniestructuren van hun inwoners, die van belang kan zijn bij de beleidsontwikkeling in de komende vier jaar. Zie ook: www.kieskompas.nl

Stemwijzer (ProDemos)

In maximaal 30 stellingen komen de belangrijkste zaken die bij de verkiezingen in de gemeente spelen aan de orde. Gebruikers van de StemWijzer geven hun mening over de stellingen. Vervolgens zien ze met welke politieke partijen ze de meeste overeenkomst hebben.

Voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2014 maakte ProDemos 48 StemWijzers. Ruim 1 miljoen mensen maakten hiervan gebruik.

ProDemos draagt zorg voor de landelijke publiciteit rondom de StemWijzer. Dat doen ze onder andere via persberichten, de website www.stemwijzer.nl en via sociale media (Twitter, Facebook). ProDemos verstrekt een StemWijzer-banner die op de eigen website, maar bijvoorbeeld ook op andere verkiezingswebsites of op sociale media kunt plaatsen. Zie ook: [StemWijzer Gemeenteraad 2018](#)

MijnStem (Necker van Naem)

In 2014 deed MijnStem mee in 63 gemeenten o.a. Apeldoorn, Enschede en Zwolle. Daarmee hebben ze 5.986.854 kiesgerechtigden bereikt. Dat is in totaal 47% van de Nederlanders die mochten stemmen. MijnStem had daarmee het grootste bereik van alle stemhulpen. Dankzij het grote bereik, maar ook door de samenwerking met NU.nl is er landelijk gegarandeerd veel aandacht voor MijnStem. NU.nl is het grootste online nieuwsplatform van Nederland. NU.nl heeft ruim 1,9 miljoen individuele bezoekers per dag. Ook lokaal levert dat natuurlijk veel voordeel op. Ze ontwikkelden een technologie waarmee de lokale MijnStem bereikbaar is via de app en website van NU.nl. Met geo-targeting worden de inwoners direct benaderd met de stemhulp voor onze gemeente. Zie ook:

<http://mijnstem.nl/>

Kosten

Aanbieder	MijnStem	Stemwijzer	Kieskompas
Stemhulp	€ 5000	€ 9750	€ 9.000 (in 2014)
Analyse opkomstbevordering	gratis	x	X
Consultatie inwoners	Vanaf € 2000	x	x
Stellingenconferentie	€ 1000	inbegrepen	inbegrepen
Meer dan 8 partijen	geen extra kosten	€ 250 per partij	geen extra kosten
Geotargeting campagne	Vanaf € 1000	x	x